

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 20262/2022
14.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Небојша Миковић адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Млађен Ивановић адвокат из ..., ради утврђења ништавости уговора о доживотном издржавању, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 127/22 од 30.03.2022. године, у седници одржаној 14.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 127/22 од 30.03.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину - Судска јединица у Ћуприји П 1957/21 од 05.10.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља тражила да се утврди да је ништав и да не производи правно дејство уговор о доживотном издржавању, оверен пред Општинским судом у Ћуприји дана 08.01.2002. године у предмету Р 1/2002, закључен између ВВ из ... као примаоца издржавања и туженог као даваоца издржавања, што је тужени дужан да призна и трпи последице поништаја као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је евентуални тужбени захтев којим је тужиља тражила да се утврди да је ништав и да не производи правно дејство уговор о доживотном издржавању оверен пред Општинским судом у Ћуприји дана 08.01.2002. године у предмету Р 1/2002, закључен између ВВ из ... као примаоца издржавања и туженог као даваоца издржавања, у погледу имовине ближе наведене у том ставу изреке, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ 115.500,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности па до исплате у року од 15 дана.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 127/22 од 30.03.2022. године укинута је пресуда Основног суда у Параћину - Судска јединица у Ћуприји П 1957/21 од 05.10.2021. године и пресуђено тако што је: 1) одбијен тужбени захтев којим је

тужиља тражила да се утврди да је ништав и да не производи правно дејство уговор о доживотном издржавању, оверен пред Општинским судом у Ћуприји дана 08.01.2002. године у предмету Р 1/2002, закључен између ВВ из ... као примаоца издржавања и туженог као даваоца издржавања, што је тужени дужан да призна и трпи последице поништаја као неоснован; 2) одбијен евентуални тужбени захтев којим је тузиља тражила да се утврди да је ништав и да не производи правно дејство уговор о доживотном издржавању, оверен пред Општинским судом у Ћуприји дана 08.01.2002. године у предмету Р 1/2002, закључен између ВВ из ... као примаоца издржавања и туженог као даваоца издржавања, у погледу имовине ближе наведене у том ставу изреке; 3) обавезана је тузиља да туженом (погрешно наведено тужиоцу) на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ 126.000,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности па до исплате у року од 15 дана.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тузиља је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду, у смислу одредбе члана 403. став 2. тачка 3. и члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да ревизија тузиље није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, ни друге битне повреде одредаба парничног поступка због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, пок. ВВ, мајка парничних странака је 22.08.1994. године као поклонодавац закључила уговор о поклону са сином – туженим у овој парници, којим му је поклонила имовину ближе наведену у том уговору који је оверен пред Општинским судом у Ћуприји Ов 1304/94. Након тога је 23.04.1997. године закључен нови уговор о поклону између истих странака, који је оверен код Општинског суда у Ћуприји под Ов 45/97, којим је пок. ВВ располагала истом имовином коју је наследила од свог пок. супруга ГГ. Пок. ВВ је поднела тужбу ради раскида ових уговора о поклону, и уговори о поклону Ов 1304/94 и Ов 45/97 су раскинути пресудом на основу признања Општинског суда у Ћуприји П број 712/01 од 24.12.2001. године, и утврђено право својине у корист ВВ на имовини обухваћеном спорним уговорима. Тужени је имовину вратио када је признао тужбени захтев за раскид уговора о поклону. Дана 17.08.2001. године пок. ВВ је као прималац издржавања закључила уговор о доживотном издржавању који је оверен пред Општинским судом у Ћуприји у предмету Р 194/2001. Овај уговор је раскинут пресудом на основу признања Општинског суда у Ћуприји П 713/2001 од 24.12.2001. године по тужби пок. ВВ. Дана 08.01.2002. године ВВ је закључила нови уговор о доживотном издржавању са туженим, који је оверен пред Општинским судом у Ћуприји у предмету Р 1/2002, којим је обухваћена имовина садржана и у претходном уговору. Тужени је према примаоцу издржавања, својој мајци ВВ, испунио све обавезе преузете уговором о доживотном издржавању Р 1/2002, која је дуго низ година пре тога била у лошим односима са својом ћерком – тужиљом. Мотив за закључење овог уговора био је пружање издржавања. Након закључења уговора тужени је бринуо о

мајци, која је до своје смрти живела на имовини којом је располагала у његову корист. Док је био на привременом раду у Русији, тужени је негу и бригу о покојној мајци пружао преко трећих лица којима је плаћао накнаду. Уговор о доживотном издржавању је сачињен на захтев пок. ВВ, која је тако располагала својом имовином. Тужени је више од 13 година издржавао примаоца издржавања, пок. ВВ (преминула ...2015. године).

Код тако утврђеног чињеничног стања правилно је другостепени суд применио материјално право када је одбио примарни и евентуални тужбени захтев, пошто је закључио да не постоје разлози за утврђење ништавости уговора о доживотном издржавању.

По члану 195. Закона о наслеђивању, уговор о доживотном издржавању мора бити закључен у писменом облику и оверен од судије који је дужан да пре овере прочита странкама уговор и примаоца издржавања нарочито упозори на то да имовина која је предмет уговора не улази у његову заоставштину и да се њоме не могу намирити нужни наследници. У супротном, уговор је ништав.

У конкретном случају, уговор је закључен у свему у складу са законом, постојала је воља уговорних страна да се уговор закључи, а тужени је више од 13 година извршавао своје обавезе из уговора о доживотном издржавању. Уговор је закључен у циљу пружања издржавања, није противан принудним прописима, јавном поретку и добрим обичајима. Закључење истог није забрањено ниједној уговорној страни, а сврха због које је уговор закључен је остварена, јер је тужени- давалац издржавања пружао примаоцу издржавања- пок. мајци ВВ пажњу, негу, плаћао њено издржавање, испунио све на шта се уговором обавезао, што је између парничних странака било неспорно. У погледу евентуалног тужбеног захтева, који се своди на утврђење ништавости истог уговора о доживотном издржавању (Р 1/2002 од 08.01.2002. године), у коме су само таксативно набројане парцеле из уговора који је предмет и основног тужбеног захтева, правилно је другостепени суд закључио да нису испуњени услови из члана 103. Закона о облигационим односима везани за утврђење ништавости уговора из истих разлога. Покојна ВВ је закљученим уговором о доживотном издржавању располагала својом имовином, с обзиром да су пресудом на основу признања П 712/01 од 24.12.2001. године раскинути први и други уговор о поклону и утврђено право својине сада пок. ВВ на имовини која је предмет уговора о доживотном издржавању. Такође је пресудом на основу признања Општинског суда у Ћуприји П 713/2001 од 24.12.2001. године раскинут уговор о доживотном издржавању који је оверен пред Општинским судом у Ћуприји у предмету Р 194/2001.

Суд је ценио наводе у ревизији да је уговор о доживотном издржавању Р 194/01 од 17.08.2001. године правноснажно раскинут тек 09.01.2002. године, о чему постоји клаузула правноснажности са тим датумом, што значи да је у тренутку закључења спорног уговора о доживотном издржавању постојао закључен исти уговор о доживотном издржавању са истим обавезама на страни даваоца издржавања и са наведеном истом имовином. Наиме, пресудом на основу признања П 713/01 од 24.12.2001. годне раскинут је уговор о доживотном издржавању Р 194/01, на записнику о главној расправи је констатовано да се странке на пресуду на основу признања неће жалити, па је пресуда сагласно члану 359 ЗПП постала правоснажна одрицањем права на жалбу. Нису основани ни наводи у ревизији да је уговор о доживотном издржавању закључен једино ради изгравања наследних права тужиле и прибављања целокупне

имовине родитеља странака од стране туженог, обзиром да је тужени 13 година издржавао сада пок. ВВ и испуњавао све обавезе наведене у том уговору.

Врховни суд је ценио и остале наводе ревизије, па је нашао да исти нису основани, а да је при том другостепени суд у својој одлуци дао јасне и потпуне разлоге које у свему прихвата и овај суд као правилне.

На основу одредбе члана 414. ЗПП донета је одлука као у ставу првом изреке.

Пошто трошкови одговара на ревизију не представљају потребне трошкове ради вођења парнице у смислу одредбе члана 154. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**